

При хороаха и тракийските калайджии в ритуала участва цялото семейство. С водата от бакърчето се напръскват или мият всички в къщи за здраве. След това хороаха носят менчето при люлката и там момиче първо вади предмета и след това изрича пожеланието под формата на „маане“ (четиристишие с определено пожелание). Тракийските калайджии извършват гадаенето на събиране в къщи. Предметите се вадят от малко момче.

Главната роля на мъжа в гергьовденската обредност се свързва с коленето на жертвеното животно. Въпрос на престиж за всяко циганско/ ромско семейство е да заколи агне за празника. Задължително то трябва да преспи в дома. Избира се бяло, „черно“ не е на хубаво“. Кардарашиите държат да е мъжко „Свети Георги е мъж“. По традиция се коли рано сутринта, по изгрев слънце от стопанина на къщата или от специално повикан мъж. Веднага след това започват ритуално-домакинските ангажименти на жената. Кръвта се събира в съдина (паничка, тава). От нея стопанката слага точка (фичери, хороаха, тракийски калайджии) и кръст (при останалите групи) на челото – първо на децата, а след това и на възрастните. Така символично се измолва здраве и берекет. Останалата кръв се отмива в течаща вода – всичко да тече като по вода през цялата година в тази къща. Тракийската калайджийка приготвя с част от кръвта „хупла“. Служи за лечение на страх, от стряскане.

Дреболиите на животното фичерките варят и отделят черния дроб. Той се нарязва на хапки, поръсва се със сол и червен пипер и момиче от къщата го разнася на комшиите. Кардарашиите „... като заколим агнето и извадим вътрешното, дреболийки, дробине и кът го сварим, слагами в една чинийка и мирудийка, подправки и се отива и се раздава. Момичето или булката отива с хубава покривка или кърничка покрито и се отива в близки, комши, роднини“ (м., 61 г., кардариши, с. Александрово, Ямболско) (цит. по Конович, Ненов 2009: 78). Казват, че е за здраве, но има и голяма доза показност. Нека околните да разберат, че в този дом е заклано агне за св. Георги.

Жените на рударите, лахо и фичери месят обредна питка без украса. При дасикане рома стопанката на дома приkadява гергьовденската трапеза. Лахо делят опеченото агне на две половини: „Едната половина злато да бъде, другата половина сребро да бъде“. Майката откъсва малко месо и първо дава на съпруга си, след това на децата по ред на възрастта. Гергьовденската пита се счупва заедно от двамата съпрузи за единство на семейството, а жената я раздава на всички останали. „Едно време пък се събирахме на черкувата (бургуджии – б.а.); сякой си зема агнето, виното, ракията, мезето там. Туря на трапезата, минава попа, кади софратата, трапезата и после вече си раздават жените меж-